

Handläggare
Sofia Rydén
Telefon: 08-50833537**Till**
Utbildningsnämnden
2025-05-22

Akutskolor för yngre barn

Svar på skrivelse från Jan Jönsson med flera (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Jan Jönsson med flera (L) har lämnat in en skrivelse till utbildningsnämnden angående akutskolor för yngre barn. Författarna vill att utbildningsförvaltningen besvarar frågan om hur förvaltningen ser på frågan om att etablera en skolakut även för yngre elever.

Utbildningsförvaltningen gör bedömningen att en placering på Skolakuten är en lämplig åtgärd för elever från och med årskurs 6. Att omplacera en elev till Skolakuten är en disciplinär åtgärd som oftast även innebär att eleven får en betydligt längre resväg till skolan, något som kan vara svårt att hantera för en yngre elev. Förvaltningen vill samtidigt betona att det finns ett antal åtgärder som en skola kan vidta även i de fall en yngre elev är våldsam eller kraftigt utåtagerande, däribland tillfällig omplacering till närliggande skolenhet eller avstängning enligt skollagen. Det finns även en möjlighet för skolan att få stöd från Skolakuten från förskoleklass och uppåt genom det navuppdrag där Skolakutens personal finns med och stöttar arbetslaget på hemskolan.

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund/Ärendet

Jan Jönsson med flera (L) har lämnat in en skrivelse till utbildningsnämnden angående akutskolor för yngre barn.

Av skrivelsen framgår att författarna anser att det finns ett tilltagande våld i skolan vilket innebär en allvarlig och svårhanterad utveckling. Författarna framför att det finns en utveckling där yngre

elever i låg- och mellanstadiet förorsakat allvarliga våldsincidenter som drabbat både andra elever och skolpersonal.

Författarna för vidare fram ett förslag från Sveriges lärare om att akutskolor ska införas även för yngre barn, till exempel från årskurs 3. Till akutskolorna ska våldsamma elever kunna flyttas skyndsamt för att säkra undervisningen och arbetsmiljön för lärare och elever, samt för att dessa elever ska få adekvat stöd och bättre förutsättningar för lärande. Det kan vara ett sätt att komma till rätta med våldsutvecklingen i klasserna bland de lägre årskurserna, enligt författarna.

Mot bakgrund av detta vill författarna veta hur förvaltningen ser på frågan om att etablera en skolakut även för yngre elever.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 13 maj 2025. Funktionshindersrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 14 maj 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Om en elev påverkar andra elevers trygghet och studiero negativt finns en möjlighet i 5 kap. 13 § skollagen (2010:800) att tillfälligt omplacera eleven till en annan skolenhet i högst fyra veckor. Inom Stockholms stad kan det innebära en placering på Skolakuten. En placering på Skolakuten kan bli aktuell om till exempel eleven har gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse eller om eleven vid upprepade tillfällen uppträtt olämpligt eller stört ordningen. En tillfällig omplacering utanför skolenheten är en ingripande åtgärd och skolan ska tidigare ha provat mindre ingripande åtgärder eller bedömt att dessa inte är möjliga att genomföra.

Det finns i dagsläget möjlighet till stöd från Skolakuten från förskoleklass och uppåt i form av så kallat navuppdrag där Skolakutens personal finns med i arbetslaget på hemskolan och ger stöd i deras arbete. Kompetensnavens övergripande syfte är att ge grundskolorna stöd som ökar elevernas möjligheter till högre måluppfyllelse. Skolakutens nav ger även råd och stöd i frågor som rör trygghet och studiero.

I januari 2025 presenterades ett betänkande från utredningen *Stärkt trygghet och studiero i skolan (SOU 2025:8)*. I betänkandet lyfts frågan om åtgärden att bli placerad på en akutskola är lämplig för elever i yngre åldrar. Utredningen ansåg att det var olämpligt med

akutskola för elever i lågstadiet.¹ Utbildningsförvaltningen instämmer i den bedömningen. I Stockholms stad finns två akutskolor som tar emot elever i årskurs 6–9 vilka är belägna på Kungsholmen och Östermalm. Det innebär att en elev som är placerad på Skolakuten kan få betydligt längre resväg till skolan, vilket inte alltid är lämpligt för en elev i lågstadiet. En yngre elev som är våldsam eller på andra sätt utåtagerande har även ett större stödbehov, exempelvis att förstå sambandet mellan orsak och verkan. Medan en äldre elev bör ha en större förståelse för sitt eget agerande och därmed kan även en disciplinär åtgärd såsom placering på Skolakuten vara mer verkningsfull.

Förvaltningen vill samtidigt betona att det finns ett antal åtgärder som en skola kan vidta för att hantera en akut händelse. Det kan till exempel handla om tillfällig omplacering inom skolenheten eller till annan närliggande skolenhet eller tillfällig avstängning enligt skollagen. Sådana lösningar anser förvaltningen är att föredra när det kommer till yngre elever.

Avslutningsvis vill förvaltningen understryka att det alltid är eftersträvaransvärt att hitta en lösning på elevens ordinarie skola, vilket särskilt gäller för yngre elever. Förvaltningen fortsätter att utveckla sitt stödmaterial till skolorna vad gäller rutiner vid hot, våld och otillåten påverkan som togs fram under 2024. Stödmaterialiet kommer att under 2025 kompletteras med rutiner för elever med utmanande beteende. Förvaltningen erbjuder även stöd till skolorna genom bland annat utbildning i positivt beteendestöd samt som tidigare nämnts genom navet på Skolakuten.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är ett svar på en skrivelse gör förvaltningen inte någon analys av ärendets konsekvenser för barns rättigheter eller jämställdhet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Skrivelse från Jan Jönsson (L) m.fl. om akutskolor för yngre barn

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lena Holmdahl, Utbildningsdirektör	2025-05-13